

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyeken és vidéken:
Egy hóra 100 korona. Negyedévre 280 korona.
Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Feladvó szerkesztő és lapfőnöke

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet,
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 5 korona.

A közteherviselés

elven rég tul vagyunk; most már a polgári kívánság az, hogy mindenki leadja jövedelméből, birtoka hozadékából azt a részt, melyhez a köznek jussa van, de senkitől többet ne vegyenek, mint amennyire képes, vagy jobban mondva ráesik, ha ez az elv élt az emberek lelkében, százszorososan kikívánczik most, amikor az elv terheit észszerűek s az adók maguk is legáltalabban százszorososak.

Az új adójavaslat, mely ma a Ház asztalán fekszik s melyből pár hó alatt érvényes törvény válik, — abból az elvből indul ki, hogy a föld is olyan arányban vegye ki a részét a rettenetesen megnövekedett államterhekkel, mint amely hozadékának értékének megfelelően. Ezt a célt szolgálja a javaslat, mely buzávalára térve át a föld adóját az eddiginek 20—25-szörösére emeli fel.

Senki az elv ellen kifogást joggal nem tehet, de az ellen, hogy minden földet, a 2—3—10 holdas törpe birtokot is egy kalap alá vonják az ötszáz, az ezer, meg a tizezer holddal, az ellen minden nemzetét szerető jó magyar polgárnak fel kell emelnie szavát, mert ez az új rendszer, ha a nemzetgyűlés nem változtatja rajta — már pedig bizonyosan változtatni fog — a kis embereket azt az osztályt tenné tönkre, amelyek, már tudriüllik a kiszáradt, a szellér a legnagyobb véráldozatot adta a háboruban s, mely ma is a kisiparosok, a közép-osztállyal egyetemben a legtöbbet dolgozik és nélkülöz.

Amelyik a derengő hajnaltól a holdvilágos estén is dolgozik, verejtékezik házanépével. Amelyiknek kenyeren kívül talán vetőmagot se ad a föld, kinek nem hogy eladni való búzája nincs, de még kölcsön kellett kérni, amit megkoplal. Amelyik elpocsekolta jószágát, mert nem volt takarmánya s ma pénzelné éppen semmiből sem tud, akinek tehát nincs egybe az országnak, de a földértékekre felépíteni az adózást nem lehet Drózya minapi adatairól kimutatja, hogy a tényleges viszonyoknak nem felelnek meg, mert a jövedelmeiből területekből nem hagyta ki a nem értékesíthető területeket, pl. a mocsarakat. — Szerintem a tulajdoni következetesen összetéveszt két nagyon fontos fogalmat, a földbirtok és földbirtokos adóját. A földből eredő jövedelem nagyjában mindig ugyanaz, bárkinek a kezén van is a birtok. A nagybirtok többet jövedelmez, mint a kisbirtok, de a jövedelemtöbbség tulajdonképpen már nem a földből származik.

A buzaadó behozatalával kapcsolatban kívánatosnak tartaná, hogy a buzaadóra térjünk át, az adózás minden vonalán.

Nemzeti katasztrófák idején az első hazafias kötelesség az önmegismerés. Meg kell értenünk, hogy a kor hívó szava az, hogy ezeket a nehéz adókat megszárazzuk.

Az adójavaslatot elfogadják. (Taps és éljenzés a kormányváron.)

Czettler Jenő helyesli Halász Móricz ama kijelentését, hogy erős kormányra van szüksége ennek a szerep-

Sürgősen életbeléptetik a szigorított Házsabályokat.

A nyugodt parlamenti tárgyalás biztosítása.

Budapest, aug. 24.
Az adójavaslatok általános vitája a holnapi ülés folyamán valószínűleg véget ér, amennyiben már csak 1—2 szónok van feliratkozva. A mai ülésen többen szólaltak fel, említésre méltó Czettler Jenő felszólalása, aki az ellenzéknek minden alaposág nélkül való kritikáját helytelenítette, továbbá Mekó Zoltán felszólalása, aki a gazdák érdekeit szem előtt kifejtette, hogy a progresszió azért követeli, hogy a szociáldemokraták karjai közé ne vehessék a kisgazdaiársadalmat.

A kormánypárti képviselők között az a vélemény alakul ki, hogy az 1913. évi házsabályok életbeléptetését sürgősen kell elrendelni, sőt egyesek szerint még szigorúbb házsabályok életbeléptetése kívánatos a parlamenti tárgyalások nyugodt men-

tének biztosítására. A házsabályok életbeléptetése valószínűleg az adójavaslatok letárgyalása után és pedig a nagy nyári szünet után fog sorra kerülnie, amikor is a főrendiházi javaslat is tárgyalás alá kerül.

A mai ülés folyamán elfogadták az adójavaslatokra vonatkozó sürgőségi indítványt, valamint Prónay György indítványát a 8 órás ülésekre vonatkozólag, amelyek felett holnap döntenek.

Ertesülésünk szerint az interparlamentaris unió bécsi konferenciájára való tekintettel a Ház a jövő héten szeptember 4-ig nem tart ülést, mely esetben a 8 órás ülésekre csak 4-én kerül a sor. Ekkor rövidesen letárgyalják az adójavaslatokat és utána a főrendiházi javaslat kerül tárgyalás alá, egyben az 1913. házsabály szigorításáról szóló indítvány is.

A nyolcórás ülések elrendelését kerik

A háboruban szerzett vagyon nyolcvan százalékos megadózása

A nemzetgyűlés mai ülését Scitovszky Béla elnök háromnegyed 11 előtt nyitotta meg. Napirend szerint következők Takács Józsefnek a sürgőség kimondása árgyában beadott indítványa feletti határozathozatal. A nemzetgyűlés az indítványt elfogadja és így holnapról kezdve az adójavaslatok tárgyalásánál a házsabályok 250. §-a nyer alkalmazást.

Ezután áttérnek az adójavaslatok általános vitájának folytatására. Az első felszólaló Halász Móric.

Reflektál a tegnap elhangzott felszólalásokra. Osztja Szijj Bálint felfogását, hogy t. i. a közhatalóság tulajdonos igénybe veszik a kisgazdák az elfogadott követelése által. — Ez visszaélés, mert csak a katonaságnak van joga arra, hogy kedvezményesen áron vegye igénybe ezeket az előfogadottakat.

Kifejté, hogy a földértékekre felépíteni az adózást nem lehet Drózya minapi adatairól kimutatja, hogy a tényleges viszonyoknak nem felelnek meg, mert a jövedelmeiből területekből nem hagyta ki a nem értékesíthető területeket, pl. a mocsarakat. — Szerintem a tulajdoni következetesen összetéveszt két nagyon fontos fogalmat, a földbirtok és földbirtokos adóját. A földből eredő jövedelem nagyjában mindig ugyanaz, bárkinek a kezén van is a birtok. A nagybirtok többet jövedelmez, mint a kisbirtok, de a jövedelemtöbbség tulajdonképpen már nem a földből származik.

A buzaadó behozatalával kapcsolatban kívánatosnak tartaná, hogy a buzaadóra térjünk át, az adózás minden vonalán.

Nemzeti katasztrófák idején az első hazafias kötelesség az önmegismerés. Meg kell értenünk, hogy a kor hívó szava az, hogy ezeket a nehéz adókat megszárazzuk.

Az adójavaslatot elfogadják. (Taps és éljenzés a kormányváron.)

Czettler Jenő helyesli Halász Móricz ama kijelentését, hogy erős kormányra van szüksége ennek a szerep-

csétlen, forradalmaktól megtört országunk. Szükségesnek tartja, hogy a magyar államhatalom képviselői erősen üljenek abban a székben, amely őket az ország kormányzására jogosítja.

Nem kívánja súlyosbbitani a kormány helyzetét, de kötelessége figyelmeztetni minden olyan jelenségre, amelyből később nagyobb bajok származhatnak. Követeli a jövedelemadó kiépítését, mert azt tartja egyetlen adónemnek, ahol a szociális adópolitikát teljes mértékben meg lehet valósítani. Tény az, hogy a hozadéki adóknál a legneveztebb a progresszió keresztülvitele. A progresszió kérdése igen nehéz probléma, ezt megvalósítani nem könnyű feladat, ha tekintetbe vesszük sok más körülményt is. Így pl. ha az ezer holdas birtokon nem terem más, mint kutyatej. Vagy pl. lehet a birtokosnak 8—10 gyermeke. Itt okvetlenül a jövedelemadó volna az adózás igazságos alapja.

Nagyon jól tudja, hogy a jövedelemadóra építeni fel az állam bevételeit, nem egyébké fikciónál. Az adómorál mai színvonalán mellett ez az államháztartás csődbejutását jelentené. Kimutatja, hogy a budapesti tőzsde áriegyzésének irányul vétele súlyos igazságtalanságot jelent a vidéki termelőre nézve és sokkal nehezebbnek tartaná az adóknak egy összegben való kivételét, amely első sorban az államra nézve volna előnyös, a behajthatóság szempontjából. De előnyös volna a termelőre is. Súlyos igazságtalanságnak tartja azt a körülményt, hogy az egyik termelő csak 1923 január 1-től kezdve fizesse a felémelt adót, míg a másik termelő ág már ez év július 1-től.

Hibáztatja, hogy a múltban megszavazott adók sincsenek még behajtván. A vagyonváltásról is a múlt nemzetgyűlés szavazta meg és ma sincs végrehajtva.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: A törvény érvényre nem lépett, hogy alig lehet végrehajtani.

Czettler Jenő: A jövedelem-, vagyon és egyéb adókat is kényelmesen vetik ki.

A következő határozati javaslatot adja be:

Utasítsa a pénzügyminiszter a hatóságokat arra, hogy hagyják abba az elmaradt adókövetését és csak az ez évi adófizetésre szorítkozzanak. Az elmaradt adó fizetésére külön likvidáló bizottságot küldjön ki a pénzügyminiszter Csináljon kalkulációt arról, hogy az egyes vármegyei tisztviselők fizetésére, iskolák fenntartására, postahivatalok karbantartására mekkora költséget fektethet be az állam. A hozadéki adó jövedelméből ezekre kellene átengedni. Ez lenne a közigazgatás igazi egyszerűsítése és nem az, hogy a köztisztviselőket a B. listára helyezték. Nem akar igazságtalannak feltűnni, a kormány, vagy a pénzügyminiszter iránt, de a részletes vita alapjául sem fogadják el a javaslatot, hanem csatlakozik Gaál Gaszton indítványához.

Az elnök kijelenti, hogy 50 képviselő aláírásával ívet nyújtottak át a 8 órás ülések elrendelése végett. Felolvassák az aláírók neveit, akik jelen vannak. A szavazást a holnap napirendre tűzte ki. Ezután 5 perc szünetet rendel el.

Szünet után **Csizmadia** András szólal fel. A most benyújtott adójavaslatok a kisbirtokot erősen sújtják. Legyen az adó igazságos. Az adójavaslatokat nem fogadjuk el.

Ezután **Várnay Dániel** beszél. A nagybirtokosság nem tanúsít olyan hazafiságot, amely a nemzet érdekében szolgálna. A földadójavaslatról azt mondja, hogy az a szellem uralkodik benne, mint a földbirtokreformban. Nem progresszió, hanem rendkívül nagy mérvű regresszió áll be a kis és nagybirtok adózása között. Minden bajnak, hibának igazságtalanságnak forrása a kataszteri becslés. Nem lehet tehát erre az igazságtalan kataszterre felépíteni a földadókat. Egyedül helyese adónak a földértékadó tartja. A következő határozati javaslatot nyújtja be.

A nemzetgyűlés kimondja, hogy az egytől öt holdig terjedő birtok 2 évig mentesíttessék a földadó alól. Utasítsa a pénzügyminisztert, hogy a földadó tekintetében már a legközelebbi adókövetésnél az elbű években felémelt kataszteri tiszta hozadékok vegye alapul. 50 holdig érintetlenül maradjon az adó, 50-től 100 holdig a kataszteri hozadék 20 százalékkal, 100—1000 holdig 100 százalékkal, 1000 holdon felül 150—200 százalékkal emelkedjen. Az adókulcs 500 holdig 20 százalék, ezenfelül 50 százalék legyen. Az adójavaslatokat nem fogadják el.

Báró Mallath Nándor a szőlősgazdák szempontjából bírálja a javaslatot. Előre is kijelenti, hogy az adójavaslatokat elfogadják, bár igen nagy terheket ró a gazdákra. Arra kéri a pénzügyminisztert, hogy novelláris úton engedje el a termelési adót. A luxusadót a borra mérsékelje, elfogadják a javaslatot.

Mekó Zoltán sajnálattal jelenti, hogy nem fogadják el a javaslatokat. A pénzügyminiszter képességei iránt a legteljesebb bizalommal van és csak nehezen tudja annak a pártján kiűzött céljait, amelynek tagja volt az adójavaslatot összegegyeztetni. Ezen kiűzött cél érdekében minden meg kell hozni, de nem tartja megengedhetőnek, hogy éppen a kisgazdaiársadalmat sújtják a legsúlyosab-

ban. Először is a háboruban szerzett vagyont kell megadóztatni. Amíg ezt nem teszik, nem szavaz meg semmi-éle adót. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

Utasítsa a nemzetgyűlés a pénzügyminisztert, hogy a hadinyereségből származó vagyont megadóztatásáról szóló javaslatokat haladéktalanul terjeszti a nemzetgyűlés elé. A nemzetgyűlést már most kimondja, hogy a háboruban szerzett vagyonváltás legálább 80 százalékig terjedjen.

Több szónok távolléte miatt Farkas István következők szövegére. Tiltakozik az ellen a beállítás ellen, hogy mindazok, akik az adójavaslatok ellen emelnek szót, már ab ovo kiesínyes gondolkodásnak.

Batitz Gyula a törvényjavaslat a házádot írja elő, nem alkalmas arra, hogy az építkezés meginduljon, hogy a tőkések rábírija pénzügnek építésbe való fektetésre. A fényűzési adóról kijelenti, hogy a pénzügyminiszter javaslata is rossz volt már, de a pénzügyi bizottság még jobban elrontotta. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök napirendi javaslatot tesz, a parlament legközelebbi ülését holnap 10 órakor tartja. Tárgy: határozathozatal a 8 órási ülések tárgyában, az adójavaslatok vitájának folytatása.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után fél 4 órakor ért véget.

Magyar-bajor-osztrák együttműködést szeretne a nagy anfant.

Bécs, aug. 24. Bécsi antant diplomáciai körökben híre jár, hogy a franciák a középeurópai helyzet szanalása érdekében szivesen látják egy magyar-bajor-osztrák együttműködést. Ennek érdekében állítólag a kisantant mögött már tárgyalások is folynak. A hír megerősítésre szorul.

Városházáról

Csütörtökön lesz a közgyűlés. A városi tanács önkérte a polgármestert, lépjen értekezésbe a főispánnal, hogy a közgyűlést augusztus 31-ére hívja össze, mert különben az árarárok a villamos vasúti tarifa emelését életbe léptetni nem lehet.

Debreceen adomány a bajtársi szövetségnek. Debreceen város törvényhatósági bizottsága tudvalevően 50,000 koronát szavazott meg a volt debreceni 39. gyalogezred bajtársi szövetségének, a szövetség által összeállítandó és kiadandó album költségeire. Ez albumban az ezrednek a háboru alatti történetét s hőseit akarja megörökíteni. A belügyminiszter most jóváhagyta ezt a határozatot és így a tanács kiutalta az összeget.

Szalonnát és zsírt

bármilyen mennyiségben vásárol

Papp Mihály hentes

szalonna és zsírnagykereskedő, Csapó-utca 24. Telefon 11-37.

Az elismert „URSUS” borprés

békebeli kivitelben kapható

míg a készlet tart

Preizler Mór

gépgyárban Boldogfalva-u. 6.

A debreceni árvizsgáló bizottság elnökét a belügyminiszteriumba hívták.

Sürgős intézkedések az áruuzsora letörésére.

A kereskedelmi miniszteriumba ma délelőtre berendelték a vidéki árvizsgáló bizottságok elnökeit, a kikkel hosszasan tanácskoztak. A megbeszélésen részt vett Bethlen István gróf miniszterelnök, Rakóvszky Iván belügyminiszter, Való Lajos kereskedelmi miniszter. A

vidéki árvizsgáló bizottság elnökeivel közölték, hogy az árdragitókkal szemben a legszigorubb intézkedéseket léptették életbe, mert a kor-mánynak eltökélt szándéka, hogy az árdragitók garázdálkodásainak véget vessen.

A debreceni mezőgazdasági kamara sürgős felirata.

Kötelező csávázást üszög ellen.

Debrecen, aug. 24.

A debreceni mezőgazdasági kamara néhány heti fenállása óta ismert számos fontos mezőgazdasági ügyben avatott közbe lépéssel tanúsította hivatottát. Így most például megállapította, hogy kerületében eddig soha sem tapasztalt mérvű gabonafélék üszögösödése. A földmívelésügyi miniszteriumhoz fordult a kamara ezért és azonnali rendelkezést sürget az üszög ellen kötelező csávázás előírására.

A felterjesztés kimutatja, hogy 5 százalékos üszöggár mellett is Csonkamagyarországnak csak buzában 6 milliárd kára van, holott valóságban

nem 5 százalékos az üszög kár, hanem ennél sokkal nagyobb, néhol s-kiszorai is erők. E két nemcsak az egyes gazdák magánkára, hanem a nemzetvagon súlyos károsodása. Ezért nemcsak a gazdák, hanem az ország egyetemes közérdekére is hivatkozva, haladéktalanul sürgeti a debreceni mezőgazdasági kamara az üszög elleni csávázási kényszerítést, még oly időben, hogy már az őszi vetéseknek hatása érvényesíthető legyen.

A kötelezőség elrendelésén kívül a kamara felvilágosító akciót is indít kerületében, hogy a csávázás szükségességét a gazdákkal megértesse.

Száztizennégyezer korona a debreceni hős huszárok emlékoszlopára

A 2. honvédhuszárezred emlékünnepe.

A háboru vérzivatarában harci dicsőségek minden glóriája ragyogta be a debreceni 2. honvéd huszárezred vitéz fiait. Láruk nyomán megrendült a föld és rettenetes fakadt az ellenség táborában.

Azóta az élet órája sok napot pergett le, de az ezredükre emlékező szeretetet semmi sem ölhette ki belőlük. Ahogy hírül vették, hogy a régi laktanya falai között lázasan készülnek az emlékünnepre, az ország minden részéből felkésztültek s a tegnapi emlékünnepre Debrecenbe is érkeztek a hős vitézek, az ezred élő büszkeségei.

Nagyszalonta vidékéről például harminchatan voltak a dicsőséges ezred huszárai, de a tegnapi ünnepélyre eljöttek egytől-egyig valamennyien.

Hiába borult felhő a láthatárra, hiába sivitott a szél és szakadt a zápor, az ezred egykori vitézei és a debreceni intelligencia előkelő képviselője önnölt a Széchenyi utca végén zászlódiszbe ültözött honvéd huszár laktanya felé.

A tiszta magyar lelkeket hazafias áhitatra emelő Hymnus után Flohr János tábornok tartotta meg a bajtársakat és a diszes közönséget üdvözlő beszédét. Visszapillantást vett a babéros ezred dicsőséges mult jára és a lelkes elismerés ragyogó szavaival áldozott a vérzivatarban elesett hősök emlékének.

Emlékük örökké élni fog. Egyik bajtársunk, gyönyörű tervet készített az ő emlékükre állítandó oszlopról, amelyet vajha mielőbb megvalósíthatnók. Az emlékmű tervezője ezredünk fia, aki inkognitó kíván maradni.

De a pillanat hatása alatt az in-

kognitóról is lehuült a lepel, mert minden oldalról felhangzott:

—*Iji, Csanak József!*

Csakugyan ez a nagytehetegű építőművész alkotta meg a gyönyörű emlékoszlopot, amelyet megvalósítása esetén a laktanya tágas udvarának közepén helyeznének el.

Flohr tábornok köszöntő szavaira Cifó Károly tábornok válaszolt és kifejezetten hangsúlyozta, mennyire boldog, hogy ő is 2-es honvéd huszár volt.

Dr. Borsovay Jenő ügyvéd, aki annak idején elsőnek lépett önként a harcra induló ezred kötelékébe, az elesett hősökről beszélt és hangsúlyozta, hogy bajtársuk: Csanak József alkotását valóra kell váltani. Beszédét az áldozatkészség megnyitásával végezte s legelsőnek erre a célra tekintélye összegét tett le.

A nemes példa közvetlen visszhangot keltett az együttérző diszes közönség körében s néhány perc alatt száztizennégyezer korona gyűlt össze az emlékmű megvalósítására.

Azután a virágdiszes lombsátorban, ahol nemzeti zászlók omlottak a tábori oltárra Pálffy Béla apát mondott szent misét s tartott utána szívekbe markoló beszédét, amelyet feledhetlenül vésett mindenki a lelkébe.

A 2. huszárezred mindig veretlen volt, a poklok minden lakója sem bírta győzedelmeskedni rajta. A jelen katonái elé a régieket, az „öreg csontokat” állítja mintaképül, legyenek méltók hozzájuk, mert csak így tudnak a reájuk váró nehéz feladatnak, a rég nagy haza, az integer Magyarország talpraállításának meg-

felelni. Nagypéntek után gyorsan jött a feltámadás, a husvét ünnepe. A mi nagypéntekünk, a mi Golgotánk után is jönni kell a felszabadulásnak, a magyar feltámadásnak. Állhatatosan hiszsi, hogy lesz még egyszer ünnep a világon, amikor Szent István koronája ismét dicsőségesen fog ragyogni.

Pálffy apát nagyhatású beszéde alatt halkán fel-felzendült a katonazenekarban a magyar imádság, majd a disz-század fegyverének ropogása dördült fel. Ezután Beke Albert tábori lelkész mondott magas szárnyalású imát. Utána díszmenetben vonultak el a katonák és a régi bajtársak régi parancsnokok: Cifó tábornok előtt.

A régi katonák közül ott voltak vitéz Porubszky András, vitéz Vértés Béla, Ujfaluassy Gábor és mások. A várost Csóka Sámuel h. polgármester, az államrendőrséget Sági Lajos rendőrfőtanácsos képviselte. Ott voltak továbbá Szentgyörgyi, Jankovich tábornokok, Bottka Géza ezredes, Pálffy alezredes, Szlávik József alezredes, lovag Fach Leo ezredes és számtalan előkelő katonatiszt.

A gyönyörű ünnepség után föltöbbször emelkedett hangulatban távozott a közönség, míg az ezred előfiai pompásan megvendégelték a laktanya falai között.

Délben egy órakor az Arany Bika szálloda dísztermében előkelő közönség jelenlétében ünnepi ebéd volt, amelyen az arany és ezüst vitézségi érmes altisztek nagy képvisellete is részt vett.

Az ezred-nap feledhetlen emléket hintett el a résztevők szívében.

A korona 30

Zürichi zárlat: Berlin 28, Holland 20440, Newyork 524 és fél, London 2345 és fél, Páris 4080, Milánó 2330, Prága 1770, Budapest 30, Zágráb 147 és fél, Bukarest 310, Varsó 65, Bécs 5, osztrákbeli 75.

Devizaközpont árfolyamai: dollár 1710—30, dinár 1900—940, osztrák korona 220—40, Napoleon 6400, pénz Newyork 1720—40, London 7625—775, Páris 134—36, Zürich 325—30, Milánó 7625—775, Berlin 185—75, Prága 59—61, Bukarest 1400—450, Zágráb 475—85, Bécs 2025—225, Varsó 21—22, Amsterdam 665—80, Stockholm 452—59, Krisztiania 295—301, Brüsszel 128—30, Kopenhága 367—77, Szófia 1000—25.

Terményföldszárlat: Az irányzat rendkívül szilárd. A vidéki malmok jelentékeny tételüket veték fel a piacra. Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 7200—250, egyéb 7150—200, 79 kilós tiszavidéki 7300—350, egyéb 7250—300, rozs 5250—330, árpa 6200—400, sörárpa 6700—7000, zab 6100—300, tengeri 7700—900, repce 12500—13500, korpa 4200—400.

Ferencvárosi sertésjelentés: Nyíltvásári maradvány 278, érkezett 226 sertés és 4 süldő, eladott 63. Árak: zsirsertés, fiatal, nehéz 225—80, könnyű 260—330. Zártvásárra felhajtás 245 sertés, érkezett 30, eladott 40. Árak: zsirsertés, fiatal, nehéz 340—82, könnyű 250—350.

Marhavásár: Déli zárlat: Felhajtás 1213 magyar és 23 román vágó marha, ökör I. r. 105—140, kivétele sen 170, közép 76—100, silányabb 58—72, bika jobb 98—125, kivételes 130, silányabb 70—90, tehén jobb 92—120, kivételes 140, silányabb 60—90, kiscsontozni való 54—60, növendék marha 60—80. A vásár élenken indult a vége felé ellanyhult. Árak kilogrammonként 3—5 koronával drágultak.

Berlini zárlat: Amsterdam 770, Antwerpen 146, Italia 8800, London 8850, Newyork 1975, Páris 143 és fél, Svájc 377, Bécs 2, Prága 6450, Budapest 100, Szófia 1150, Varsó 2027 fél,

Ujdonságok.

Debrecenben nem lesz pincérsztrájk.

A vendéglős ipartársulat gyűlése.

A debreceni vendéglős ipartársulat tegnap ülésén foglalkoztak a pincérek béremelési kérelmével. Általánosan nézet volt, hogy a drágulások után méltánylást érdemel a kérelem s a költséges megértés elősegítésére bizottságot küldtek ki, amely Harsányi iparhatósági kapitány vezetésével bekészen letárgyalja a pincérek megfizetéseivel a kérelmet és megállapodást létesít.

Ugyanczen a gyűlésen Szathmáry Zoltán előterjesztésére a gyűlés kitalálta helyezett, hogy az újságírónapon méltóképpen igyekeznek a közönség érdekeinek harcosait azzal is leintetni, hogy segély alapjukat adományával gazdagítsa. Ennek előkészítésére Németh Aladárt és Lókody Sándort küldötte ki.

Végül elhatározták, hogy a Budapesti kongresszuson tekintélyes számmal vesznek részt s ott a gyűlésen mindjárt beten jelentették be részvételüket.

Menekülés a biztos halálból. Szerdán délelőtt Újpest és Rákos állomások között Pohlhoff Ferenc mázoló egy jelzótáblát mázolt, a létráról leest és ráesett a sínparra, éppen akkor, amikor a budapesti gyorsvonar közeledett. Munkástársai észrevették a veszedelmet, oda ugrottak s lelökítették a sínre. Abban a pillanatban robogott el a vonat, Pohlhoff a tólsőről legruult és esés közben bordatörést szenvedett.

Viola megérkezett!
A zöldek és a vörösek harca Oroszországban. Berlinből táviratozzák: Pskov, Gdov, Porchov, Osztrov és Opocna vidékén elkezdődtek harcok folytak a zöldek és a vörösek között. A küzdelem eredménye eddig ismeretlen. A harcok még a múlt hó közepén elkezdődtek és a zöldek Porchov alatt megverték a szovjet csapatokat. Julius végén egy győzelem után a zöldek harcra kómmunisták felakasztották. A lakosság a zöldek pártján van.

Viola megérkezett!
Atlantis szombaton az Apollóban. Előleptések a debreceni csendőrségnél. Molnár Aladár, Judrikovics Sándor debreceni csendőrkertületi századosokat a kormányzó őrnagyokká, Balázs Piri Gyula, Kiss Jenő, Olitvinsz Atilla főhadnagyokat századosokká, Kiss Aladár, Barcza Jenő, Hang Rezső, Heczer József, Pein Radovánhadnagyokat főhadnagyokká, Kun József gazdasági főhadnagyot századosná, Papp György állatorvost főállatorvossá nevezte ki.

Atlantis szombaton az Apollóban

VIOLA
az alföldi haramia.
A magyar filmgyártás remeke.
Péntek, szombat és vasárnap
AZ URÁNIÁBAN.

DIANA
SŐSBORSZESZ
Külsőleg bedörzsölésre
vagy belsőleg cukorra
össепentve a legjobb
fájdalomcsillapító.
Kapható mindenütt

Gyilkosság a Bozzay-telepen.

Egy csendőrmeister agyonszúrta az apósát.

Tegnap este fél kilenckor telefonon arról értesítették a mentőket, hogy a Bozzai telepen, a Csóka Pál utcában Bakos csendőrmeister házában gyilkosság történt.

A kivonult mentők már holtan találták Bene Antalt debreceni lakost, Bakos apósát. A szoba közepén vértócsában feküdt, hása fel volt metszve, beléi kifordulva s a szíve táján nagy szurástól eredő seb tátongott.

A borzalmas dráma tegnap este nyolc óra körül játszódott le Bakos házában. Bakos csendőrmeister

összeszólalkozott feleségével s a jelenlevő Bene Antal, Bakos apósát csitítani igyekezett vejét és leányát. A vita hevében Bakos és apósa között is szóváltás támadt s e közben Bakos heves felindulásában éles fegyverével Bene Antalt szíven szúrta, majd felbontotta gyomrát. Bene szörnyen halt.

A gyilkosság elkövetése után Bakos maga telefontalt a mentőkért, majd jelentkezett a csendőrségen, ahol kihallgatása után, őrizetbe vették.

A debreceni csendőrség egy templomrablót köröztet.

Vakmerő reblás az Istenházból.

A debreceni csendőrkertület templomrablás ügyében bocsátott ki ma köröző levelet.

A multkoriban történt, hogy ismeretlen tettes a buji róm. kah. templomba vakmerően betört s onnan egy darab aranyozott tömör Szent-ségtartót, 100,000 kor., egy darab aranyozott tömör ezüst áldozókehelyt 50,000 kor., a sekrestye szekrényből egy darab aranyozott tömör miséző kehelyt 25,000 kor. é egy darab ezüstözött tömör rézkehelyt 10,000 koronára értékben elloptott.

A közel negyedmillió értéket képviselő drágaságokkal megszökött. Megindult a nyomozás a debreceni csendőrök kiderítették, hogy a rablást minden jel szerint buji illetőségű csavargó követte el, aki azonban Buj községből eltávozott és akit

akkor este a községben láttak és felismertek, Bujon levő feleségét és családját sem látogatta meg és azóta Bujról nyomtalanul eltűnt. Nevezett egyébként megrögzött templomrabló és 1908. évben ugyancsak ezen templom perselyeit fosztotta ki.

Hivatalos személyleírása a következő: 165 cm. magas, közép termetű, barna haja, hosszukás arcu, sápadt arcszínű, borotvált szakállu, kék szemű, szőke szemöldökű, vörösés bajuszu, különös ismertető jele: balkéz hüvelykujján forradás van, foglalkozása ácsmester. Nagyon vakmerő és vallástalan munkakerülőnek ismerik a községben.

Ruházata: rongyos, kopott, fején hamuszürke micispaka volt a tett elkövetésekor. Aki tud róla, tegyen jelentést a debreceni rendőrségen, ahol még jutalomban is részesül.

Színház.

Színházi hírek. Görög Olga, a debreceni közönség előtt jól ismert énekesnő, a munkács-ungvári társulathoz koloratur énekesnőnek szerződött. A társulat igazgatója Horváth Kálmán. Ugyancsak az ungvári társulathoz szerződött Kerékgyártó Olga is, aki eddig a debreceni színtársulat karszemélyzetéből tünt ki. Kerékgyártó Olga az ungvári társulat naivája lesz.

Megérkezett Viola, az alföldi haramia. Magyar népdalok, zeneszó mellett mutatkozik be az Urániában. Utárványok érvényesek.

A kis lord, Burnet gyönyörű regénye elevenedik meg előttünk, Szécsi Ferkóval a címszerepben, — péntek, szombat, vasárnap a **Vigszínház mozgóban.** Fővárosunk mozgó táblás házák előtt játszották ezt a pompás, zenes filmoperette szkeccsét.

Borzalmak éjszakája kerül bemutatásra a Meteorban vasárnap Tiszta jövedelem a gyógyíthatatlan betegek irgalomháza javára fordítatik.

Véghelyi Iza, a szegedi és Teleky Ilona, a debreceni színház volt primadonnája, Solymossy Sándor a Renaissance komikus, Latabár Rezső táncos komikus és Tihanyi Béla énekes bonvivánt vendég szerepelnek szombati és vasárnap az Arany színházban. Színpadra kerül a Kegyelmes ur, vizitálék és Tévedni emberi dolog, burleszk. Jegyelővét mátol.

Atlantis, az idei szezon legszebb francia filmjét játsza közkívánatra szombaton az Apolló, két egy előadáson.

Gazdaság.

Olcsóbb lesz a tengeri, krumpli, meg a takarmány.

Áldásos eső eredt meg csütörtök-re virradó éjszaka, amely egész napon át tartott.

Hogy mit jelent ez, sokan még alig tudják, pedig jótékony hatással lesz az egész vonalon az ár-alakulásokra nézve.

A kapásveteményeknek, burgonyának, tergerinek sokat használt ez az eső. De feljavítja a kaszálókát is és a tegnap még méregdrága takarmányárakat jelentékeny le szállításra kényszeríti.

Ha jobb lesz a takarmánytermés, a krumpli és a tengeri, akkor olcsóbb lesz az állathizlalás, ezzel a hus és a zsír is.

Szerb kereskedők összevásárolták a magyar paprikát. Az utóbbi időben Szegeden és Környékén a szerb kereskedők igen nagy mennyiségű paprikát vásároltak össze. Ennek tulajdonítható, hogy a legutóbbi hetekben a paprika lényegesen megrágult, és a szegedi nemes paprika ára meghaladta a 900 koronát. A kivitel egyébként még egyre tart és Csehszországba, Németországba, sőt Amerikába is jelentős mennyiségeket visznek ki.

Visszavonják a saját célna engedélyezett dohánytermelési engedelmét. A háboru alatt beállított nagy dohány-ingóságban a kormány megengedte, hogy a gazdák saját céljukra 200-500 fő dohánypalántát ültessenek, amit maguk használhatnak fel, anélkül, hogy azt a kincstárnak beszállítsák. Most arról értesülünk, hogy a „sajátcélna dohánytermelési engedélyezett” rendeletet a kormány 1923-ra nem újítja meg. A kormány ez a rendelkezése sérelmes volna a gazdáknak, mert ma, amikor a falusi népnek dohányval való ellátása egyedül ezen a módon volt lehetséges, helytelennek kell tartani a rendelt visszavonását. Elettben kell tartani ezt a rendeletet mindaddig, míg a dohánygyárak annyi dohányt tudnak termelni, amennyi zökkenés nélkül kielégítheti a gazdákat.

Sport

Felkérem az I. ker. FTC következő játékosait, hogy 26-an d. e. 9 órára a DVSC pályán jelenjenek meg: Császár I. Varga, Szekeres, Szabó, Tarpay László, Gyarmathy, Reinhold, Magoss, Császár II., Luczay I., Némethy. — Ir. t. c.

ELADÓ
Nyil-utca 117. szám alatt
1 szoba, konyha berendezéssel együtt fiatal házaspárnak. Értekezni Kut-u. 66

ÖCSKA vasat, rozot és mindennemű fémeket legmagasabb ártért veszek. — Kovácsoknak használható becsesélek. Nagyobb tételt elszállítok. STEINER, EÖTVÖS-U. 110.

Egy kis pont ló
kocsival, 2 íróasztal és egy komplett körfűrészes eladó. Bódogh cukrász, Piac-utca 9. szám.

Forduljon Ön az alábbi címhez

hajóleírásért és indulási jegyzékért az United States Lines „George Washington, „America“ és a többi gőzhajóival kapcsolatban.

Ezek az amerikai kormányhajók a legtekélyesebb amerikai izléssel vannak berendezve. A szobák egyes és egymásba nyílóak, tiszták, jól szellőztethetők és kényelmesek. A konyha a legkifináltabb változatban bővelkedő.

Az utazók olyan figyelmes udvariassággal lesznek kiszolgálva, mintha egy legelsőrendű szállodában volnának.

MÉRSEKELT HAJÓJEGYEK: Az Amerikában újonnan épített „President Polk“ és „President Adams“ gőzöskön potom 120 dollárért már kabint biztosíthat magának.

Meghatározott utirány: **Broma, Cherbourg, New-Jork a legnagyobb, Németország és Amerika** közt közlekedő kétszavas személy- és postahajóval

Forduljon indulási jegyzékért és hajóleírásért az alábbi címhez:

UNITED STATES LINES

Magyarországi Iroda:
Budapest VIII., Baross-tér 3

Szilágyi Lajos
kezemunka és műhímző vállalata
Széchenyi-utca 1.
Előrajzolás divatos mintákkal.
Plissés és gouvre vállalata.
Gép ajurozás mintákkal is.
Hímző, kötő és varró anyagok nagy választék.

Legjobb mosó és mosdó szappanok
különböző gyártmányu pipere cikkek és illatszerek
legolcsóbban Központi illatszertárban
Piac-utca 71. sz. szereshetők be.

Száraz tűzifa, felaprítva és hasábos állapotban,
kőszén, hazhoz szállítva kapható
Fabáhozatali és Kereskedelmi R.-T.
Homokkerti (Gázgyár és Kőraktár közötti) fellegpén
Pesti-utca 2. szám.
Telefon 13-96.

Keresek
egy különbejáratu butorozott szobát, konyha használattal, mentol eldob. Cim Alföldi utcetern, Badogos utca 2. Kristóf 4069

Cserépkályhát
és 1000 literes viztartályt veszek. Csige kert utca 11. 4039

Tanulóit
jó családból fiu felvétetik Kovács Gyula vasuzletében, Piac 17. 4042

Veszek
jó karba nlevő butorokat, diványokat, madracokat és eladok - Szentpéteri, Széchenyi utca 8. 3932

Leleléssel
keresek sürgösen jó kettő szoba, előszoba, konyhás, vagy egy szoba, előszoba, konyhás lakást. Cim a kiadóban 4031

Szoba
butorral vagy a nélkül keresetek, konyha használattal szeptember 1-re, ajánlat a kiadóba „Szeptember“ cimre. 4057

Két
menekült diák szept. 1-re német nevelőt - vagy bármely megfelelő állást keres. Pricha Árpád, Löszörményi ut 14. 3977

Csizmadiák
segédek felvétetnek - Árpád tér 34. 3750

Kerékgyártó
segédek keresek azonnali beépésre, bennkösztára, vagy darabszámra. Szabo, Kovács és kerékgyártó m. P. reces utca 24. 4031

Gépirónót keresünk
mielebbi belépéssel. Gyorsirók előnyben. Hazai Biztosító, Hatvan u. 11. 4088

Tisztaságot szerető
nő takarításra felvétetik. Cim a kiadóban. 4108

Ügyes manicürös kis
asszony azonnal felvétetik Kramer hölgyfodrász szalonba, Bika bértáz. 4082

Butorozott szobát keresek,
esetleg kvártélyt, fiatal pár részére. Cim a kiadóba kérek 3909

Elveszetti a létai utfélen,
a Rosenfeld tanyáról egy veres ordas 13 letes malac, aki visszaviszi, jutalmát kap A malac a gulyásé 4094

15-20 mázsa porosz
szenet keresünk megvételre: Lámpagvár Piac utca 85. 3998

Férfi ápoló felvétetik
idegklinikára, köz-kórház 4087

Tegnap déli fél egy
és egy óra között az állomástól induló nagy erdei villamoson felejtettem esernyőmet, - Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül Hirlap-pavillon, - Kossuth és Piac u. sarak. 4100

Kifutó fiu jó fizetéssel
felvétetik Fischer Vilmosnál, Dégenfeldtér 2 szám. 4099

Főzéshez értő bejárónó
konyhával azonnal felvétetik Varga utca 26. 4085

I. vagy II. oszt. gim.
kis fiut teljes ellátásra felvesz ref. gyermek telen uri család, havi 10 ezer kor. fizetésért. Cim a kiadóban. 4081

Lakatos tanulókat felvétetik
felveszek Tóth László, Honvéd utca 2. 4083

Feltétlenül megbízható,
jó számoló ügyes nők keresetnek konyhába és sorházba felirónóknak, a zonnali beépésre, Albert Belvárosi utceternében Városház u. 4105

Kézi leány felszolgáló,
mosogató, tesztagyuró és mosonó felvétetik Farkas, tápin-tézeti gondnok, kollégium. 4090

Egy szobát keresek
butorral vagy anélkül esetleg műhely helyiséget. Magas laklépést és magas lakbért fizettek Bocskai tér 7. 4103

Borbély segéd jó
munkást azonnal felvesz vasuti fodrász pályaudvar, Kelemen. 4101

Eladás
57 kéve nád eladó. Csokonai u. 22. 3965

Eladó
eke, berena, 2 szetkér, mázsa, tengeri daráló, ekekapa. Értekezhetni Eötvös 11. 4002

Eladó
kis ház, azonnal beköltözhető egy szoba, konyha, élekkamra, - gyümölcsös és veteményes, gazdasági udvar Domokos Lajos utca 8. Vénkert 4024

Hálószobák
ebédők, divnyok, hencserek, gyermekkocsik olcsó festett butorok eladók. Butorraktár - Hatvan u. 34. 4053

Eladó
Csapókert, Kurucz utca 55. számú ház vendéglő és hentesüzlettel vétel esetén beköltözhető. Értekezni ugyanott. 4068

Egy
új fürdőkád eladó: Te-leki utca 68. 36

Eladó
jókarban levő féderes alyga, tejhordásra is alkalmas. - Ugyanott kulcsos lószerszám is eladó. Nagy Pál u. 9. Trnka malom mellett. 4028

Nap utca 14. számú
ház nagy telekkel - több lakosztállyal. Értekezni ugyanott. 4034

Varrógép
karikahajós teljesen jó eladó. Csapó u. 93 sz. 4076

35-ös
női sárga bagarai magasszaru cipő keveset használt 2000 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 37

Eladó
szálló beköltözhető lakással. Sestakert, Póroszlav ut 67. sz. alatt villanyvilágítás, jóvizű kut, pince stb. mellék-helyiségekkel. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert utca 14 szám. - 30

Föld eladó és bérbe-
adó, kisebb-nagyobb és házak beköltözésre. - Patak, Csapó utca 19 keresztpület. 4109

Eladó teljes vendég-
lő berendezés. Cim a kiadóban. 4092

Eladó Kontoskerten-
ben, első járás, Töhötöm utca 31. számú szálló. Dienes, Egyház tér 7. 4089

Egy palyasander ebéd-
lő, tengeri daráló, - disznool eladó. Nyulas barak 35 4083

Jármos ökrök, 4 darab
egymáshoz tanult eladó. - Értekezhetni Zöldfa utca 14-a. 4086

Szekér használt el-
adó, Nagy Gyula kovácsm. Erzsébet utca 17. 4080

Kókusz szőnyeg 4
méter hosszú, 90 széles, kitünő minőségű eladó. Virágháti, Rákóczi u. 20. 3692

Sárga bagaria 35-ös
női magasszaru cipő, használt, de teljesen jó erős, iskolás leánykának igen alkalmas, 2000 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 37

Gerébi telep, Király
Ferenc utca 6. szám alatti ház 300 kvadrát szőlőterméssel eladó. Értekezni 6 órakor lehet Szabó József tulajdonos. 4104

2 szárnyas üvegajtó
kerék márványasztal, bukszus disznóvénny ládakban, tyukketrec, káposztáskád, fave der eladó Bujdosó u. 52. Homokkerti. 4098

Ajánlat

Magas bért,
lelépési, közvetési díjat fizetek 2-3 szobás lakásért Cim a kiadóban. 3966

Külön
bejáratu, butorozott szoba azonnal kiadó. Hajnal utca 27. 7

Zongora
bérbeadó, esetleg eladó, ugyanott eladó egy jégszekrény. Cim a kiadóban. 38

Mindenféle
fuvarozást vállalok. - Csapó utca 15. 4061

Bérbeadó
30 hold fekete homok tanyás birtok. Értekezhetni dr. Ménes ügyvédnél, Batthyányi 5. 4072

Tankönyvek
az összes iskolák részére kaphatók Tanuló fiu vagy leány fizetésre felvétetik. - Springer könyvkereskedésébe, Piac utca 38. 3972

Cipész
és csizmadiák figyelmébe! Cilinder, balkaros varrógép, ványológép és egyéb műhelyberendezések eladók. Homok u. 75. 4064

10 darab
11 hetes malacot felébe kiadok. Veszek 1-től 6 holdig szántóföldet. - telep. Márton Kálmán utca 28 Telefon: 10-47. Ügynököt díjazok. 4044

Varrógép kölcsön
használatra kiadó. - Ugyanott egy próbábaba eladó. Vigkedvű Mihály u. 21. sz. utolsó ajtó 4087

Kut u. 82. sz. lako
nélküli, sarok hazas telkemet, mely gazdálkodónak vagy ipari célokra nagyon alkalmas - eicsereimem - megegyezés szerint, 1 bentebb fekvő kisebb-bel is. Értekezhetni a tulajdonossal 12-2-ig. 4102

Lakáscsere két-három
szobás lakásért, lelépést fizetek és adok egy modern egy szobás, konyhás lakást. Cim a kiadóban. 4110

Teljes ellátást adok
középszkolába járó leánykákknak. Értekezni Csapó utca 24. hentesüzlet. 4107

Süldők évesek, fe-
lesbe hízalni kiadók. Cim a kiadóban. 4092

Dinnyekörte 20, per-
gament 30 koronáért kapható Sestakert, Póroszlav ut 53 4093

3 vagy 4 gimnázista
fiut teljes ellátásra elvállalok. Teleki u. 9. kerezétpület. 4084

Pinceszoba butorral
együtt átadó. Vigkedvű Mihály utca 57. Wernika Mihály. 4086

Teljes ellátást adna
uri család közép vagy főiskolai hallgatóknak. Cim a kiadóhivatalban. 4095

Kereset

Ügyes
varróleányok francia munkához felvétetnek Fried nővérek, Rákóczi utca 29. 4077

Perzsaszőnyeg
veszek Cim a kiadóhivatalban. 4019

Asztalos
tanulókat fizetéssel felvesz Kovács Gyula műasztalos Darabos utca 17. 8

Tanulók
felvétetnek Alföldi vil-lamosságnál, Piac u. 43. 3805

Keresek
megvételre 120 hold fekete földet a debreceni határban. Központban levő házzal vagy készpénzzel fizetek, közvetítők díjaztatnak. Darabos u. 17. sz. Kovács. 33

Családtalan
gazdasági tisztviselő, bizalmi állást keres, helyben, vagy vidéken - „Megbízható“ jellegére, kiadóba. 3965

Cukor
dinnyé „Cantaolup“ kisebb és nagyobb mennyiséget vesz Király István kereskedő Debrecen, Dégenfeld tér 11. szám. Telefon 286. 4056

Középszkolát
végzett fiu tanulónak fizetéssel felvétetik: Harmathy könyvkereskedésben, Debrecen, Fűvészkert u. 14. 31